

بررسی اهمیت آموزش به بیمار از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد

اسلامی واحد کرج سال ۱۳۸۲

ماندانا گودرزی^۱، دکتر محمدعلی احمدوند^۲، دکتر مهران فرج‌اللهی^۳

فصلنامه دانشکده پرستاری و مامایی

سال دوم، شماره دوم، تابستان ۱۳۸۳

چکیده

مقدمه: انسان در طول زندگی در شرایط و موقعیت‌های قرار می‌گیرد که به منظور برآوردن نیازهای اساسی و حفظ حیات خویشتن نیازمند کسب آگاهی و مهارت‌های ویژه‌ای است. یکی از این موقعیت‌ها، در زمان از دست دادن سلامت و بستری شدن در بیمارستان هاست.

مواد و روش: این پژوهش یک تحقیق توصیفی-موردی است که به منظور بررسی اهمیت آموزش به بیمار از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج و تعیین مهمترین عوامل باز دارنده و تسهیل کننده آموزش به بیمار انجام شده است. جامعه پژوهش را در این مطالعه، کلیه دانشجویان سال سوم و چهارم رشته پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج تشکیل می‌دهند.

جمعیت مورد مطالعه شامل تمامی ۱۰۰ دانشجوی سال سوم و چهارم رشته پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج در سال ۱۳۸۲ است. ابزار گرد آوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای است که توسط گروه تحقیق تنظیم شده که شامل ۳۶ سوال در مقیاس لیکرت است. اعتبار علمی آن از طریق اعتبار محتوی و اعتماد علمی آن از طریق آزمون مجدد تایید شده است.

نتایج: تجزیه و تحلیل اطلاعات استخراج شده از پرسشنامه‌ها به کمک آمار توصیفی (جدول‌های توزیع فراوانی و شاخص‌های آماری) و آمار استنباطی (t تک گروهی و بر آورد دامنه‌ای و t دو گروهی مستقل) در جدول‌ها توجیه و متغیرهای مختلف مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج نشانگر آن است که دیدگاه دانشجویان پرستاری مورد مطالعه، نسبت به اهمیت آموزش به بیمار کاملاً مثبت می باشد، همچنین به طبق یافته‌ها مهمترین عامل باز دارنده آموزش به بیمار "نداشتن دانش و مهارت از سوی آموزش دهنده برای شناخت نیازهای یادگیری بیمار با توجه به نوع بیماری" و مهمترین عامل تسهیل کننده آموزش به بیمار "علاقه و مشارکت بیمار در برنامه ریزی و اجرای آموزش" تعیین شد.

واژه های کلیدی: آموزش به بیمار، دیدگاه

فصلنامه دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، سال دوم، شماره دوم، ص ۶۸-۷۷، تابستان ۱۳۸۳

^۱ - کارشناسی ارشد علوم تربیتی (برنامه ریزی درسی) دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

^۲ - دکترای روانشناسی استادیار دانشگاه پیام نور

^۳ - دکترای علوم تربیتی استادیار دانشگاه پیام نور

مقدمه

الیس و هارتلی^۴ نیز می نویسند، آگاه کردن بیماران، سهیم شدن آنان در تصمیم گیری و محترم شمردن حقوقشان به بهبودی آنان سرعت بخشیده، دوران بستری بودن در بیمارستان را کاهش می دهد همچنین از امکان بازگشت مجدد آنها به بیمارستان می کاهد که این مسائل از نظر اقتصادی و اجتماعی اهمیت زیادی دارد (۸).

یکی از مهم ترین نقش های پرستاران نقش آموزشی آنهاست. پرستاران نسبت به سایر کارکنان درمان بیشتر در تماس مداوم با بیمار و خانواده وی هستند بنابراین، بهتر می توانند نیازهای آموزشی بیمار را شناسایی و در جهت رفع آن بکوشند، ولی با وجود اهمیت و تاثیر غیر قابل انکار امر آموزش به بیمار در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، تحقیقات نشانگر آن است که این وظیفه مهم از سوی پرستاران جدی و اصولی در نظر گرفته نمی شود. در حالی که برای یاری رساندن به انسان ها جهت دست یابی به بالاترین حد تندرستی باید به نقش آموزشی پرستاران اهمیت بیشتری بخشید.

در این رابطه ذوالریاستین عقیده دارد، در مراکز

بهداشتی - درمانی ایران رسالت مهم آموزش به بیمار

انسان در طول زندگی در شرایط و موقعیت های قرار می گیرد که به منظور برآوردن نیازهای اساسی و حفظ حیات خویشتن نیازمند کسب آگاهی ها و مهارت های ویژه ای است. یکی از این موقعیت ها زمان از دست دادن سلامت و احياناً بستری شدن در بیمارستان می باشد. در این زمینه دوگاس^۱ می نویسد، اغلب افراد، زمانی که بیمار می شوند نیاز دارند در رابطه با وضعیت جدید، مطالبی را یاد بگیرند (۳). پوتروپری^۲ عقیده دارند اطلاع از تشخیص، پیش آگهی، نحوه درمان، خطرها و فواید مربوط به آن ها حق بیمار است و به همین دلیل مفهوم آموزش به بیمار گسترش یافته است (۲).

از نظر مارکوم^۳ آموزش مراقبت های بهداشتی باعث افزایش استقلال بیمار، بهبود مراقبت از خود، و کاهش عوارض، بهبود ارائه مراقبت های بهداشتی و ظرفیت بیمار، افزایش رضایت بیمار و کاهش هزینه ها می گردد. (۱۰).

^۱ . Dugas

^۲ .Potter & Perry

^۳ Marcum

^۴ Eliss & Hartlay

روش کار

این پژوهش یک مطالعه توصیفی-موردی است که در آن اهمیت آموزش به بیمار و مهمترین عوامل باز دارنده و تسهیل کننده اجرای آموزش به بیمار از دیدگاه دانشجویان پرستاری بررسی شده است.

جمعیت مورد پژوهش شامل ۱۰۰ دانشجوی پرستاری سال سوم و چهارم است که به روش سرشماری انتخاب شده اند. روش گردآوری اطلاعات میدانی و ابزار گردآوری، پرسشنامه ای شامل سه قسمت و در مقیاس لیکرت است. قسمت اول پرسشنامه برای بررسی اهمیت آموزش به بیمار از دیدگاه دانشجویان پرستاری تنظیم شده و شامل ۱۶ سؤال است که دانشجویان یکی از ۵ گزینه خیلی موافقم، موافقم، بی نظر، مخالفم و کاملاً مخالفم را انتخاب می نمودند.

قسمت دوم و سوم پرسشنامه، برای تعیین مهمترین عوامل بازدارنده و تسهیل کننده آموزش به بیمار تنظیم شده است و هر قسمت شامل ۱۰ گزینه می باشد که دانشجویان یکی از ۵ گزینه خیلی با اهمیت، بی نظر، کم اهمیت و خیلی کم اهمیت را انتخاب می نمودند. در این بخش حداقل امتیاز ۱ و حداکثر ۵ در نظر گرفته شد.

به خوبی انجام نمی شود و از این مسئله نه تنها بیمار و خانواده اش، بلکه جامعه به طور اعم رنج می برند (۴). با توجه به نتایج تحقیق نوایی، پرستاران بالینی نگرش مثبت و کاربرد بارزی را در خصوص آموزش به بیمار نشان نداده اند وی پیشنهاد می کند این تحقیق بر روی دانشجویان پرستاری انجام شود (۵). با توجه به نتایج تحقیق اسمعیلی، موانعی در سر راه آموزش به بیمار وجود دارد (۱). بنا بر این پژوهشگران بر آن شدند تا پژوهش حاضر را با هدف بررسی اهمیت آموزش به بیمار و تعیین مهم ترین عوامل باز دارنده و تسهیل کننده در سر راه اجرای آموزش به بیمار از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج انجام دهند.

سوال های این پژوهش عبارتند از:

۱. دیدگاه دانشجویان پرستاری نسبت به اهمیت

آموزش به بیمار چگونه است؟

۲. عوامل باز دارنده آموزش به بیمار براساس اولویت از

دیدگاه دانشجویان پرستاری کدام است؟

۳. عوامل تسهیل کننده آموزش به بیمار بر اساس

اولویت از دیدگاه دانشجویان پرستاری کدام است؟

نتیجه گیری نهایی

در مورد سوال اول «دیدگاه دانشجویان پرستاری نسبت به اهمیت آموزش به بیمار چگونه است؟» نتایج نهایی که از تجزیه و تحلیل یافته های پژوهش براساس قسمت اول پرسشنامه به دست آمد، نشان داد که دادگاه دانشجویان پرستاری مورد مطالعه نسبت به اهمیت آموزش به بیمار کاملاً مثبت و موافق ارزیابی می باشد، اولویت های برتر از نظر آنها در جدول شماره ۱ نشان داده شده است.

جهت تعیین اعتبار علمی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی و جهت کسب اعتماد علمی ابزار از آزمون مجدد استفاده شد که نتایج آزمایش در حد بالای ۹۵٪ یکسان بود.

از آنجا که در پژوهش حاضر سه خرده مقیاس " دیدگاه دانشجویان پرستاری نسبت به اهمیت آموزش بیمار " مهمترین عوامل باز دارنده آموزش به بیمار و "مهمترین عوامل تسهیل کننده آموزش به بیمار " مد نظر قرار داشت، محاسبات آمار توصیفی و آمار استنباطی برای هر یک از این خرده مقیاس ها به صورت مجزا عنوان شد تا از این طریق بتوان به سوالات پژوهش پاسخ داد.

ابتدا با توجه به محاسبات آمار توصیفی برای هر یک از سوالات جدول ها توزیع فراوانی و جدول ها شاخص های آماری عنوان شد تا از این طریق محاسبات توصیفی را برای هر یک از گویه ها صورت داد و پس از آن با توجه به محاسبات آمار استنباطی از آزمون t یک گروهی و همچنین برآورد دامنه ای در راستای اولویت بندی استفاده شد.

جدول شماره ۱: اولویت بندی دیدگاه دانشجویان پرستاری نسبت به اهمیت آموزش به بیمار

شماره	سوال	درجه اهمیت	میانگین
۱	یکی از وظایف پرستاران آموزش به بیماران است	اهمیت بسیار بالا	۴/۸۳
۲	سطح تحصیلات و زمینه فرهنگی بیمار در امر چگونگی آموزش به او موثر است	اهمیت بسیار بالا	۴/۷۶
۳	نحوه ارتباط پرستار با بیمار در پذیرش آموزش از سوی بیمار موثر است	اهمیت بسیار بالا	۴/۹۶
۴	در آموزش به بیمار میتوان از شیوه های آموزش از طریق (مواد نوشتاری، گفتاری و تصویری) بهره گرفت	اهمیت بسیار بالا	۴/۵۳
۵	توجه به تغییر در رفتار بیمار (تاثیر آموزش) در فرایند آموزش ضروری است	اهمیت بسیار بالا	۴/۵۱
۶	اضطراب بیماران را عامل موثری در کاهش اثر فرایند آموزش می دانم	اهمیت بسیار بالا	۴/۱۷
۷	حضور بستگان بیمار در هنگام آموزش در تسهیل یادگیری و به کارگیری آموخته ها میتواند موثر باشد	اهمیت بالا	۳/۹۳
۸	یکی از انگیزه های من در انتخاب رشته پرستاری علاقمندی ام به آموزش بیماران است	اهمیت بسیار بالا	۳/۵۳
۹	برابر آموزشی که دیده ام از دانش و مهارت کافی برای آموزش به بیمار برخوردار هستم	اهمیت بالا	۳/۴۶
۱۰	اگر بدانم آموزش به بیمار در ارزشیابی من توسط مربی موثر است، با انگیزه بیشتری اینکار را انجام میدهم	اهمیت بالا	۳/۳۸
۱۱	واحدهای درسی دانشگاه نقش مهمی در ایجاد انگیزه برای آموزش به بیمار ندارد.	اهمیت متوسط	۳/۱۰
۱۲	در آموزش به بیمار از برنامه خاصی استفاده نمیکنم	اهمیت متوسط	۲/۷۱
۱۳	آموزش به بیمار باعث میشود که از انجام سایر وظایف پرستاری باز بمانم	بی اهمیت	۲/۱۸
۱۴	تنها در صورتی که بیمار داوطلب پرسیدن شود به او آموزش خواهم داد	بی اهمیت	۲/۱۱
۱۵	در آموزش به بیمار از کلمات حرفه ای و تخصصی استفاده میکنم	بی اهمیت	۱/۸۳
۱۶	آموزش به بیماران در بهبود سطح سلامت جامعه و افزایش امید به زندگی نقشی ندارد.	بی اهمیت	۱/۵۷

دست آمد، نشانگر اولویت های عوامل بازدارنده از دیدگاه دانشجویان پرستاری می باشد که در جدول شماره ۲ نشان داده می شود:

در مورد سوال دوم "مهمترین عوامل بازدارنده آموزش به بیمار براساس اولویت از دیدگاه دانشجویان پرستاری کدام است؟" نتایج نهایی که از تجزیه و تحلیل یافته های پژوهش براساس قسمت دوم پرسشنامه به

تحلیل استنباطی بررسی دیدگاه نسبت به عوامل بازدارنده آموزش

جدول شماره ۲: اولویت بندی میزان اهمیت عوامل بازدارنده در امر آموزش به بیمار

شماره	سوال	درجه اهمیت	میانگین
۱	نداشتن دانش و مهارت از سوی آموزش دهنده برای شناخت نیازهای یادگیری بیمار (برابر نوع بیمار)	خیلی با اهمیت	۴/۷۳
۲	عدم آمادگی جسمی و روحی بیمار در زمان اجرای آموزش	خیلی با اهمیت	۴/۵۸
۳	ناتوانی آموزش دهنده در برقراری ارتباط مناسب با بیمار و خانواده وی	خیلی با اهمیت	۴/۳۵
۴	بی اعتمادی بیمار و خانواده اش به آموزش دهنده به عنوان فردی آگاه و ماهر در امر آموزش	خیلی با اهمیت	۴/۲۶
۵	ناتوانی آموزش دهنده در طراحی و اجرای برنامه آموزش متناسب با سطح تحصیلات و زمینه فرهنگی بیمار	خیلی با اهمیت	۴/۲۰
۶	ناتوانی آموزش دهنده در طراحی و اجرای برنامه آموزشی متناسب با سن بیمار	با اهمیت	۳/۹۹
۷	عدم ارتباط و هماهنگی آموزش دهندگان در شیفت های مختلف و در نتیجه تداوم نداشتن امر آموزش	با اهمیت	۳/۹۷
۸	کمبود وقت آموزش دهنده به دلیل انجام وظایف سنگین مراقبت از بیمار	با اهمیت	۳/۸۴
۹	همکاری نکردن اعضای دیگر تیم درمانی با آموزش دهنده در طرح و اجرای آموزش به بیمار	با اهمیت	۳/۷۷
۱۰	مخالف بودن جنسیت آموزش دهنده با بیمار	کم اهمیت - خیلی کم اهمیت	۳/۳۴

در مورد سوال سوم "مهمترین عوامل تسهیل کننده مرتبط با عوامل تسهیل کننده از دیدگاه دانشجویان پرستاری می باشد که در جدول شماره ۳ نشانه داده می شود:

پرستاری کدام است؟ "نتایج نهایی که از تجزیه و تحلیل یافته های پژوهش براساس قسمت سوم پرسشنامه به دست آمد، نشانگر اولویت های برتر

تحلیل استنباطی بررسی دیدگاه نسبت به عوامل کننده آموزش

جدول شماره ۳: اولویت بندی میزان اهمیت عوامل تسهیل کننده در امر آموزش به بیمار

شماره	سوال	درجه اهمیت	میانگین
۱	علاقه و مشارکت بیمار در برنامه ریزی و اجرای آموزش	خیلی با اهمیت	۴/۵۷
۲	اعتماد و علاقه آموزش دهنده به شناخت نیازهای یادگیری بیمار	خیلی با اهمیت	۴/۵۵
۳	در نظر گرفتن زمانی خاص برای آموزش به بیمار جهت جلوگیری از تداخل با اقدامات درمانی	خیلی با اهمیت	۴/۴۱
۴	وجود مکان مناسب (رای حفظ وسایل خصوصی بیمار) در زمان اجرای آموزش	خیلی با اهمیت	۴/۲۲
۵	بکارگیری بازخورد آموزش از سوی آموزش دهنده برای انجام اصلاحات بعدی	خیلی با اهمیت	۴/۱۹
۶	ثبت روند آموزش به بیمار در پرونده پزشکی جهت ارتباط و هماهنگی آموزش دهندگان در شیفت های مختلف	با اهمیت	۴/۰۹
۷	وجود وسایل کمک آموزشی جهت استفاده در امر آموزش	با اهمیت	۳/۹۲
۸	انتخاب و آموزش پرستاران ویژه برای انجام آموزش به بیمار	با اهمیت	۳/۸۱
۹	ارایه سمینارهای در مورد استراتژی های آموزشی و یادگیری	با اهمیت	۳/۷۶
۱۰	در نظر گرفتن امتیاز ویژه برای انجام آموزش به بیمار در زمان ارزشیابی مربی از دانشجو	کم اهمیت - خیلی کم اهمیت	۳/۳۸

بحث

مراقبت های بهداشتی در آمده است (۲). از نظر بست^۱ یکی از اساسی ترین نقش های اصلی پرستار توجه به آموزش بیمار است (۶). از طرفی گراهام^۲ می نویسد، اگرچه گروهی از پرستاران از نقش آموزشی فرد، به عنوان یکی از نقش های اصلی پرستاری آگاه هستند و به آن عمل می کنند ولی گروهی نیز خود را از پذیرفتن چنین نقشی جدا می کنند (۹).

یافته های پژوهش نشان داد که دیدگاه دانشجویان پرستاری مورد نسبت به عبارت «یکی از وظایف پرستاران آموزش به بیماران است» ۸۴٪ کاملاً موافق و ۱۵٪ موافق بوده است. پوتر و پری نیز در این زمینه معتقدند، آموزش به مددجو به صورت یکی از مهمترین نقش های پرستاران در

^۱ Best

^۲ Graham

از مجموع مطالب ذکر شده می‌توان استنباط کرد که دیدگاه دانشجویان پرستاری مورد مطالعه نسبت به پذیرفتن نقش آموزشی حرفه خود کاملاً مثبت است در صورتی که در تحقیق نوایی تنها ۲۸٪ پرستاران بالینی مورد مطالعه نسبت به آموزش بیمار نگرش مثبت داشته‌اند (۵). بنابراین قبل از اینکه نگرش مثبت دانشجویان نیز تغییر کند شاید بتوان از یافته‌های این پژوهش به عنوان شالوده برنامه ریزی‌های آینده استفاده کرد.

با توجه به یافته‌های مشخص شد که دانشجویان پرستاری مورد مطالعه "نداشتن دانش و مهارت از سوی آموزش دهنده برای شناخت نیازهای یادگیری بیمار" را به عنوان مهمترین عامل بازدارنده در سر راه آموزش به بیمار عنوان کرده‌اند، در این زمینه گراهام عقیده دارد، پرستار ممکن است حقیقت و اهمیت آموزش به بیمار را بدانند اما برای پیگیری اجرای مراحل آموزشی کاملاً آماده نباشد (۹). در تحقیق لاکروکرس^۱ نیز یکی از دلایل ناکامی پرستاران در اجرای آموزش به بیمار بی‌کفایتی آنها به عنوان آموزش دهنده به علت فقدان مهارت‌های مورد نیاز جهت آموزش به بیماران شناسایی شد (۱۱).

بارت^۲ و همکاران نیز در تحقیقات خود به همین نتیجه رسیده‌اند و تشکیل کلاس‌های آموزش ضمن خدمت و آموزش استراتژی‌های یاددهی-یادگیری را به عنوان راهکارهای ارتقاء کیفیت نقش آموزشی پیشنهاد می‌کنند (۷).

در تحقیق اسمعیلی نیز در خصوص دیدگاه پرستاران بالینی نسبت به موانع اجرای آموزش به بیمار، بیشترین درصد پاسخ (۹۲٪) مربوط به عدم "برخوداری آموزش دهنده از اطلاعات و دانش کافی" بوده است. همچنین عامل "عدم پذیرش آموزش دهنده از طرف بیمار به عنوان فردی اعتما در اجرای آموزش" به عنوان یک مانع خیلی با اهمیت شناسایی شده است (۱).

با توجه به مجموع آنچه ذکر شد می‌توان پیشنهاد کرد که در دروس پرستاری در زمینه آموزش به بیمار تاکید بیشتری شود و سرفصل‌های دروس در دانشکده پرستاری با تفصیل تدریس گردد، در واحدهای کارورزی نیز مربیان پرستاری با دانشجویان در این زمینه تمرین و کار عملی را طرح، اجرا و تمرین کنند. همچنین پیشنهاد می‌شود. مدیران بیمارستان‌ها و دانشکده‌های پرستاری مشترکاً تلاش کنند تا پرستاران ضمن کسب مهارت‌ها، علوم و دانش‌های مورد نیاز در

^۲ Barrem

^۱ Luker & Carce

۱. تعیین دیدگاه اعضای دیگر کادر درمان مثل پزشکان، متخصصان تغذیه، فیزیوتراپیست ها و غیره و همچنین مربیان پرستاری که به طور غیر مستقیم در امر آموزش به بیمار سهیم هستند.
۲. بررسی و ارزیابی سر فصل های دروس آموزشی دانشکده پرستاری در مورد آموزش به بیمار.
۳. بررسی و ارزیابی و ضرورت تشکیل کلاس های آموزش ضمن خدمت برای پرستاران بالینی شاغل برای آموزش به بیمار و همچنین مقایسه میزان آگاهی و عملکرد پرستاران از به کارگیری روش های آموزش به بیمار قبل و بعد از شرکت در کلاس های آموزش ضمن خدمت.
۴. نحوه پیگیری بیماران و نیز چگونگی مراقبت از خود و میزان رضایت در بیماران آموزش دیده و آموزش ندیده مقایسه شود.
- امر آموزش به بیمار به عنوان افرادی قابل اعتماد که می توانند برنامه های آموزش به بیماران را طرح ، اجرا و ارزشیابی کنند مطرح شوند .
- یافته های پژوهش همچنین نشانگر این واقعیت است که علاقه و مشارکت بیمار به عنوان یک عامل تسهیل کننده خیلی با اهمیت در امر آموزش به بیمار می رود. بنابراین می توان از وسایل کمک آموزشی دیداری و شنیداری مثل نصب عکس و پوسترهای آموزشی در راهروها و اتاق بیماران نمایش فیلم جهت توجه و علاقه بیمار ایجاد یک ارتباط خوب با پرستار کمک گرفت. در پایان انجام پژوهش های زیر پیشنهاد می شود:

منابع

7- Barrett, G doyle, M.Driscoll, s. Flaherty, K, K. Dombrowski. M. 1990. Nurses Preception of their health Educator Role. "Journal of Nursing Staff Development, 6.6.283.286.

8- Ellise, Y.R.G, Hartlay, C.L. 2001 "Nursing in Today World "7th ed. Philadelphia: Lippincott company. 255-496.

9- Graham, Barbbase, and Gleir, Carol. 1990. Health education" Are Nurses well Prepared? "Journal of Nursing Education" December PP-406.

10- Marcam, j, Ridenour, M. Shaff, G., Mammaons, M Taylor, M 2002. "The Journal of Continuing Education in Nursing" 33.3. 112-118.

11- Luker, K. and Caress. AL 1989. Rethinking Patient Education J. C. Advanced Nursing, vol, 14.

۱- اسمعیلی، روانبخش. ۱۳۷۲. بررسی موانع اجرای آموزش به بیمار از دیدگاه پرستاران بالینی شاغل در بیمارستان های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد پرستاری- دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران، ص ۱۳۷.

۲- پاتر، پاتریشیا آن. پری، آن گریفین. ۱۳۸۲. اصول و فنون پرستاری، ترجمه سوسن اویسی و همکاران، تهران " نشر سالمی، ص ۱۸۲.

۳- دوگاس، بورلی ویتز. ۱۳۸۲. اصول مراقبت از بیمار. ترجمه فروزان آتش زاده شوریده و همکاران، جلد اول، تهران: انتشارات گلبان.

۴- ذوالریاسیتین، فرشته. ۱۳۷۰. بررسی نگرش و آگاهی سر پرستاران در مورد آموزش بیماران در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی شهر تهران. تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد پرستاری، دانشکده رستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران، ص ۶.

۵- نوابی، نسرين. ۱۳۶۹. بررسی نگرش و نحوه کاربرد پرستاران بالینی از آموزش به بیمار در بیمارستان های آموزشی وابسته دانشگاه علوم پزشکی ایلام مستقر در تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده پرستاری و مامایی علوم پزشکی ایران، ص ۲۳۲.

6- Best, J, t.2001. Effective Teaching for the Elderly.Back to Basics. Journal of Orthopedic Nursing, 20.3.46.

in Azad University Nursing Students in Karaj in 1382

M. Gotlarzi¹, M.S; M.A. Ahmadvand², M.D; M.Farajollahi³; M.D

Abstract:

Introduction: Large multicenter trials have been shown that patients training are very important in reduction of patients stay in hospital and recurrent admission - cost of treatment and prevention of diseases and complications. In the western countries this has referred to a team, so called (social care team).

Unfortunately, such teams aren't practicing in our country, so this responsibility has referred, to nursing groups.

Determination of significant of training to patients from the point of view of nursing student and, assessment most important inhibitory and facilities factors.

Methods & Materials: This study is a descriptive study.

About 100 nursing students in 3rd and 4th term of nursing college of Karaj.

Results: Most students participated in this study were agreed with important of training of the patients.

Discussion: In respect to nurses duties and respect to absent of (social care team) could train their patients.

This study suggested that, nursing Colleges should arranged the training of patients in their program.

Key words: *Patient Education, Point of View*

---

¹. Training sciences, Islamic Azad University, Karaj

². Assistant professor of psychology, payam Noor University, Karaj

³. Assistant professor of Training sciences, payam Noor University, Karaj